

AANHOUDENDE BEZORGDHEDEN

Ondanks de energiecrisis en het toenemende belang van het efficiënt gebruik van primaire energiebronnen, wordt deze editie gekenmerkt door een verdere daling ten opzichte van voorgaande. Aan de oorsprong van deze daling liggen onder meer: de Vlaamse beslissing van de versnelde uitfasering van warmte-kraftcertificatensteun voor fossiele installaties en de rol van aardgas als transitiebrandstof naar klimaatneutraliteit die onder druk kwam als gevolg van de oorlog in Oekraïne. De relevantie en economische meerwaarde van cogeneratie wordt echter onder meer benadrukt door de stijging van de (clean) spark spread*. Onderstaand kan u een samenvatting vinden van de algemene bevindingen. De uitgebreide resultaten kan u terugvinden op onze [ledenpagina](#).

GEbruikers

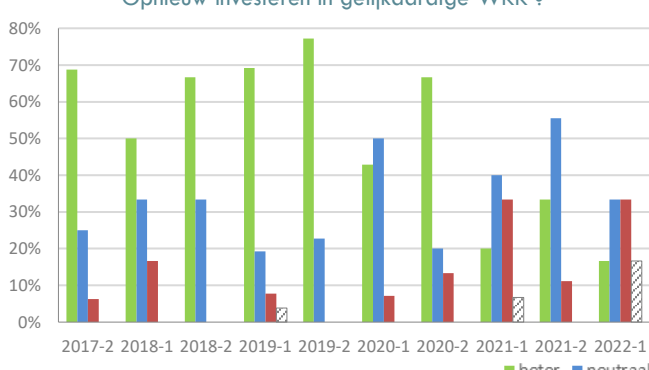
Wanneer we naar de samenstelling van de gebruikersrespondenten kijken, valt op dat in tegenstelling tot de vorige edities de gebruikers van lagere (< 1 MW_e) en hogere (≥ 10 MW_e) categorieën van nominaal elektrisch vermogen niet vertegenwoordigd zijn, net als de leeftijd > 10 jaar. Zo'n 67% van de gebruikers is operationeel onder het EU ETS systeem. Het aandeel van de gebruikers actief op een flexibiliteitsmarkt is gestegen van ca. 22-40% in voorgaande edities naar 50%. 100% van de respondenten maken gebruik van het warmte-kraftcertificatensysteem.

Op de grafiek hiernaast is te zien dat – ondanks het hogere aandeel installaties dat actief is op een flexibiliteitsmarkt – het hoge aandeel aan installaties met een **slechte perceptie van de rentabiliteit voor het afgelopen jaar blijft aanhouden** (33%), al steeg het aandeel van de installaties met een betere perceptie van 22% naar 33%.

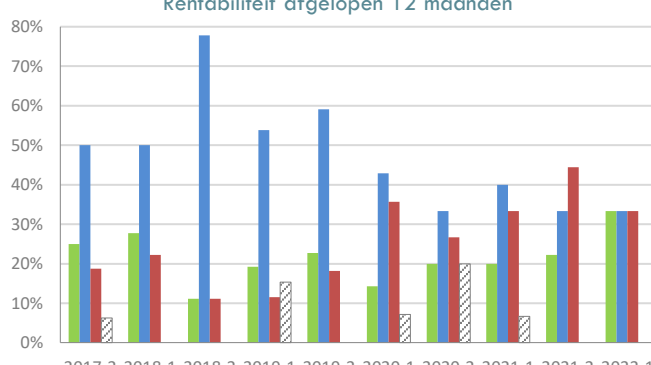
Wat de **verwachte rentabiliteit** voor het komende jaar betreft, zet de **negatieve trend zich verder**. Niemand van de gebruikers antwoordde 'beter', het aandeel 'slechter' stijgt verder van 33% naar 50%.

Aansluitend op bovenstaande negatieve tendens inzake rentabiliteit, **daalt ook het aandeel gebruikers bereid om in een gelijkaardige WKK te investeren**.

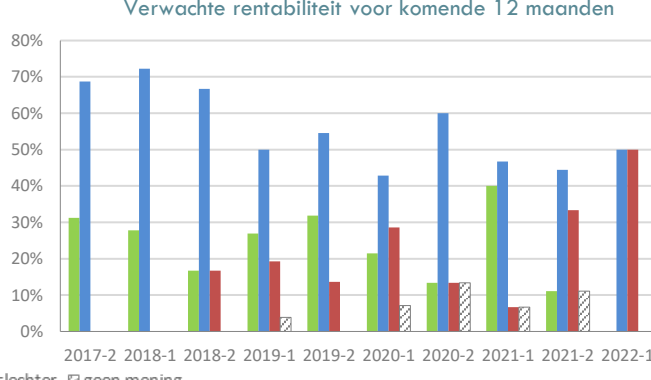
Opnieuw investeren in gelijkaardige WKK ?

Rentabiliteit afgelopen 12 maanden

Verwachte rentabiliteit voor komende 12 maanden

LEVERANCIERS VAN GOEDEREN EN DIENSTEN

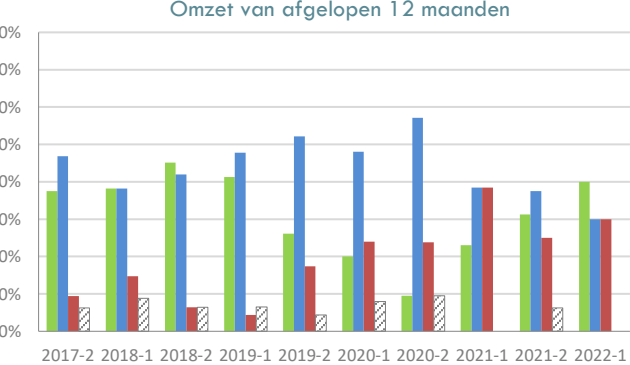
De samenstelling van de leveranciersrespondenten kent enkele wijzigingen ten opzichte van voorgaande edities. Zo kent deze editie geen vertegenwoordiging van uitbaters en aggregatoren, noch van installaties ≥ 20 MW_e. Aansluitend daalt het aandeel van turbine-gebaseerde WKK-installaties (gasturbine: van 44% naar 20%, stoomturbine: van 38% naar 10%).

Wat de **omzet** betreft van de **afgelopen 12 maanden** ten opzichte van het voorgaande jaar, zijn de **ervaringen verdeeld**, met een stijgende trend sinds de editie van het najaar 2020, al blijft de slechtere omzet op een hoog niveau. Omtrent de verwachtingen inzake de omzet voor de komende 12 maanden, zet de negatieve trend zich verder, waarbij het percentage respondenten dat deze als 'slechter' percipieert verder stijgt van 31% naar een recordhoogte van 80%. Verschillende respondenten wijzen hierbij op het **onzekere investeringsklimaat** door zoals het wegvallen van de warmte-kraftcertificatensteun voor nieuwe of ingrijpend gewijzigde installaties met een startdatum vanaf 1 januari 2022 en leveringsproblemen inzake grondstoffen en materialen.

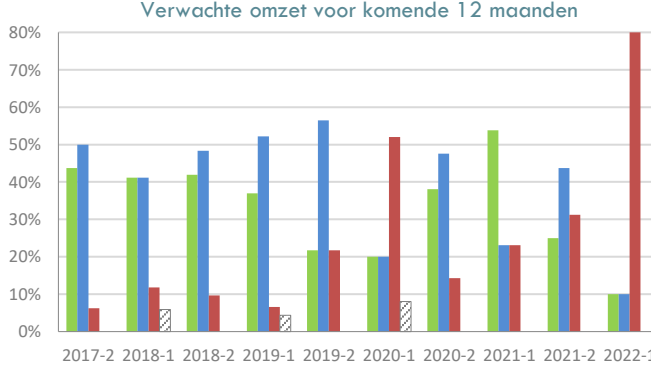
De **klanteninteresse** wordt door de respondenten aanhoudend als slechter ervaren, met een stijging van 38% naar 60% voor de voorbije periode en een stijging van 63% naar 90% voor de komende 12 maanden. Achterliggend wordt verwezen naar de uitfasering van de warmte-kraftcertificatensteun voor nieuwe of ingrijpend gewijzigde fossiele WKK-installaties, als ook een algemeen dalende interesse in fossiele installaties.

De gerapporteerde **rentabiliteit** voor het voorbije jaar kent een verdeeldheid onder de respondenten, onder meer afhankelijk van de lopende energiecontracten. Met het blik op de toekomst zet de tendens sinds het eerste semester van 2021 zich verder met een toename in de categorieën 'neutraal' en 'slechter'.

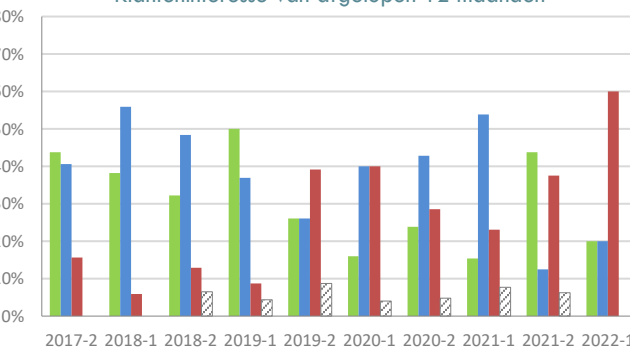
Omzet van afgelopen 12 maanden

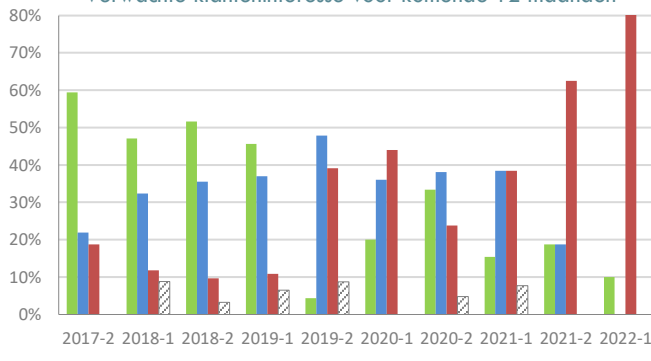
Verwachte omzet voor komende 12 maanden

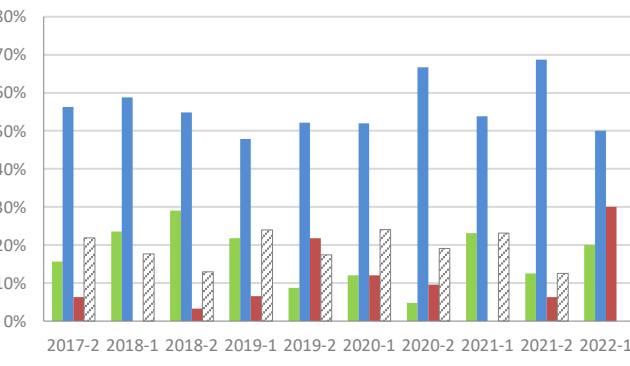
Klanteninteresse van afgelopen 12 maanden

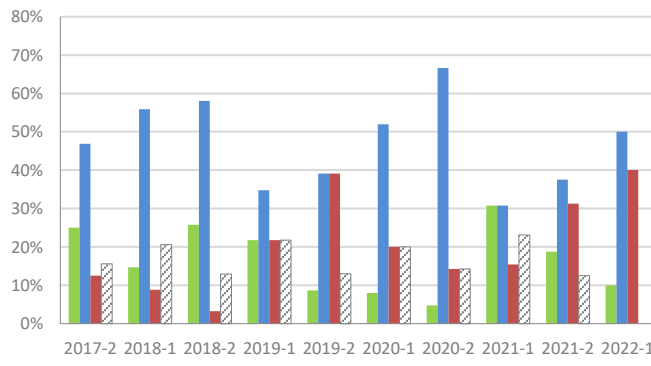
Verwachte klanteninteresse voor komende 12 maanden

Rentabiliteit van afgelopen 12 maanden

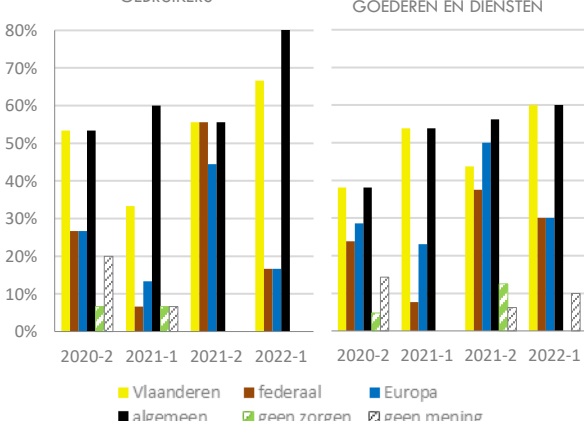
Verwachte rentabiliteit voor komende 12 maanden

BEZORGDHEDEN OM BELEID

Op welk niveau maakt u zich zorgen om het beleid?

LEVERANCIERS VAN GOEDEREN EN DIENSTEN

Het is duidelijk dat er zowel bij de WKK-gebruikers als bij de leveranciers **grote algemene bezorgdheid** heerst inzake het beleid.

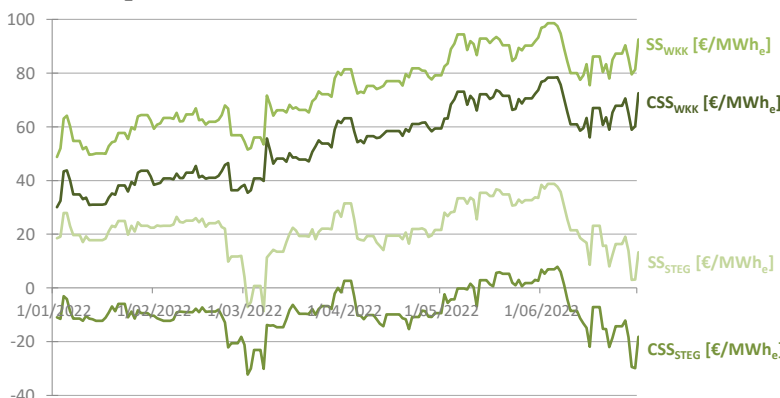
Hierbij wordt onder de respondenten onder meer verwezen naar de huidige energiecrisis en het geopolitieke conflict in Oekraïne die – bovenop de ontwikkelingen op Europees niveau (met onder meer het Fit-for-55 pakket) – een bijkomende **onduidelijkheid** schept over de rol van **aardgas-gedreven cogeneratie** in de transitie richting klimaatneutraliteit, ondanks de maatschappelijke systeemvoordelen van decentrale productie met behulp van cogeneratie. In het verlengde hiervan past ook de **Vlaamse beslissing voor het versnelde uitfasering van de warmte-kraftcertificatensteun** voor nieuwe of ingrijpend gewijzigde fossiele installaties met een startdatum vanaf 1 januari 2023 in plaats van 2030.

Tot slot wijst een gebruiker op de uitdagingen gekoppeld aan de verdeling van de verschillende bevoegdheden over de beleidsniveaus en het resulterende spanningsveld, zoals in het kader van de rol van decentrale cogeneratie voor bevoorradingszekerheid.

VOORUITZICHTEN ENERGIEMARKTEN

De energiemarkten werden overheerst door de economische naweeën van de COVID-pandemie in combinatie met spanningen naar aanleiding van de Russische aanval op Oekraïne.

Onzekerheden omtrent onder meer de Russische bevoorradingen naar het Westen zorgden voor een **verdere stijging van de gas- en elektriciteitsprijzen eind juni 2022 tot respectievelijk ca. 108 en 230 €/MWh eind juni 2022** voor het kalenderjaar 2023. De **CO₂-prijs** (EUA, EU ETS) zette eveneens haar stijgende trend van eind 2021 verder, en flirtte zelfs even met de symbolische grens van 100 €/ton CO₂ om vervolgens tijdelijk sterk terug te vallen naar aanleiding van de Russische aanval op Oekraïne. De CO₂-prijs recupereerde echter vrij snel en schommelde het overige deel van het eerste semester van 2022 aan een prijs **tussen ca. 77 en 89 €/ton CO₂**. Zie uitgebreide resultaten op onze [ledenpagina](#).

Met dank aan PowerPulse voor de medewerking - www.power-pulse.com

De resulterende **(clean) spark spread voor een STEG centrale*** bleef **lange tijd stabiel**, hetgeen de onderlinge koppeling tussen de elektriciteits-, gas- en CO₂ markt illustreert. Naar het einde toe van het eerste semester van 2022 markt illustreert. Naar het einde toe van het eerste semester van 2022 markt illustreert. Naar het einde toe van het eerste semester van 2022 markt illustreert.

Voor WKK installaties* steeg de (clean) spark spread ten gevolge van de hoge gasprijzen en de hieruit resulterende hogere economische waarde van de primaire energiebesparing. Hierbij dient te worden genuanceerd dat de hoge gasprijzen en de resulterende toenemende warmtekosten echter in heel wat gevallen deze rentabiliteit negatief beïnvloedde ten gevolge van een lagere economische activiteit/warmtevraag.

* Uitgaande van continue vollast productie, ENDEX baseload prijsnoteringen voor 2023 en de EUA prijs (EU ETS). Zie uitgebreide resultaten op onze [ledenpagina](#).